

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ЖАБАЉ 2025- 2027. ГОДИНЕ

*Документ је израђен у сарадњи са Регионалном развојном агенцијом Бачка, уз финансијску подршку
Кабинета министра без портфеља задуженог за координацију равномерног регионалног развоја*

Садржај

УВОД	2
Правни основ за израду ЛАП-а.....	2
<i>Законски оквир</i>	2
<i>Стратешки оквир</i>	2
Принципи израде ЛАП-а за младе.....	3
Методологија и процес израде ЛАП-а за младе.....	4
ОПШТИНА ЖАБАЉ И МЛАДИ У ОПШТИНИ ЖАБАЉ	5
Географски положај и природни ресурси	5
Демографија.....	5
Економија	6
Образовање.....	7
Социјална и здравствена заштита.....	8
Култура.....	10
Спорт	11
ИСТРАЖИВАЊЕ ЈАВНОГ МНЕЊА- РЕЗУЛТАТИ АНКЕТА ЗА МЛАДЕ У ОПШТИНИ ЖАБАЉ	12
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗА МЛАДЕ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ .	16
ЛАП за младе општине Жабалъ 2017-2019. године.....	16
Буџет за младе	17
ВИЗИЈА.....	18
ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ЛАП-А	19
ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ЦИЉЕВА И МЕРА.....	20
МЕХАНИЗМИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛАП-А И НАЧИН ИЗВЕШТАВАЊА О РЕЗУЛТАТИМА СПРОВОЂЕЊА.....	34

УВОД

Правни основ за израду ЛАП-а

Законски оквир

Локални акциони план (ЛАП) за младе општине Жабалъ 2025-2027. године представља документ јавне политике у оквиру кога су дефинисани циљеви и правци деловања локалне политике бриге о младима.

Правну основу за израду ЛАП-а за младе чине следећи закони и уредбе:

- ❖ Закон о младима Републике Србије (РС)¹ у оквиру ког се дефинишу мере и активности које предузимају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у циљу унапређења положаја младих и стварање услова за остваривање њихових потреба у свим областима које су у интересу и од интереса за младе.
У складу са тим, Члан 12. овог закона прописује јединицама локалне самоуправе (ЈЛС) да утврде локалне акционе планове за спровођење Стратегије за младе на локалном нивоу, односно на својој територији.
- ❖ ЛАП за младе израђен је у складу са Законом о планском систему Републике Србије² у оквиру ког је дефинисано које елементе овај документ јавне политике мора обавезно да садржи.
- ❖ Израда ЛАП-а за младе почива и на одредбама Закона о локалној самоуправи³ као и
- ❖ Уредби о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика⁴ која ближе одређује начине и процесе израде овог документа и осталих докумената јавних политика.

Стратешки оквир

Током израде ЛАП-а за младе посебна пажња је усмерена на усклађивање овог документа јавне политике са хијерархијски вишим документима, те је ЛАП за младе усклађен са:

- ❖ Планом развоја општине Жабалъ 2022-2028. године⁵
- ❖ Стратегијом за младе у Републици Србији за период 2023-2030. године^{vi}
- ❖ Стратегијом УН за младе^{vii}
- ❖ Стратегијом омладинског сектора Савета Европе до 2030. године^{viii}
- ❖ Стратегијом ЕУ за младе за период 2019-2027. године^{ix}
- ❖ Планом развоја Аутономне покрајине Војводине (АПВ) 2023-2030. године^x
- ❖ Акционим планом политике за младе у АВП 2023-2025. године^{xi}
- ❖ Агендом 2030 УН- Циљеви одрживог развоја^{xii} посебно у следећим циљевима:

Индикатори:

1.2.1/1.2.2.

3.7.1/3.7.2/3.8.16

4.1.2ц/4.3.1/4.6.1.

5.3.1/5.2.1/5.2.2.
5.4.1/5.6.1

8.6.1/8.3.1/8.5.1.

16.6.1/10.3.1/16.3.1

17.8.1.

Принципи израде ЛАП-а за младе

Принципи на којима почива ЛАП за младе дефинисани су у Стратегији за младе РС 2023-2030. године. Ови принципи се заснивају на међународном и националном систему људских права и основних слобода.

Слика 1. Принципи на којима почива израда ЛАП-а за младе*iii*

Методологија и процес израде ЛАП-а за младе

ЛАП за младе израђен је у складу са прописаном структуром и обавезним елементима дефинисаним у Закону о планском систему Републике Србије и Уредби о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика. Циљна група дефинисана је Законом о младима, Члан 3, став 1 који наводи: „Омладина или млади су лица од навршених 15 година до навршених 30 година живота”.^{xiv}

Пратећи прописане одредбе, ЛАП за младе израђен је за период од три године и садржи следеће елементе:

- ❖ Преглед и анализу постојећег стања
- ❖ Визију
- ❖ Опште и посебне циљеве јавне политике који се желе постићи
- ❖ Мере за постизање општих и посебних циљева
- ❖ Кључне показатеље учинака на нивоу општих и посебних циљева и мера
- ❖ Институционални оквир и план за праћење спровођења, вредновање учинака и извештавање о спроведеним мерама, постигнутим циљевима и учинцима.

Процес израде ЛАП-а за младе формално је започео усвајањем Одлуке о приступању изради Локалног акционог плана за младе општине Жабал за период 2025-2027. године на другој седници Скупштине општине (СО) Жабал^{xv} и доношењем Решења о образовању радне групе за израду Локалног акционог плана за младе општине Жабал за период 2025-2027. године^{xvi} од стране председника општине Жабал.

На самом почетку израде коришћена је аналитичка метода- квалитативно и квантитативно истраживање, тј. анализа докумената, прикупљање званичних статистичких података, прикупљање података путем истраживања ставова и потреба младих у општини Жабал, интервјуи са субјектима релевантним за област младих и израду ЛАП-а за младе општине Жабал. Ради добијања података од директне циљне групе, тј. младих из општине Жабал креирана је анкета чини је основни циљ био добијање тачних и релевантних информација о положају и потребама младих.

Подаци који су прикупљени из претходно наведених извора, коришћени су за израду *ex-post* и *ex-ante* анализе. Ове анализе презентоване су члановима радне групе и на основу њих су, у сарадњи чланова радне групе и релевантних субјеката за област младих у општини Жабал, дефинисане визија, приоритетни циљеви, мере и активности ЛАП-а за младе.

Нацрт документа упућен је на јавну расправу, у складу са процедурама општине Жабал, како би се заинтересована јавност упознала са израђеним документом и упутила евентуалне предлоге за допуне или корекције. Последњи корак у изради

подразумева упућивање документа СО Жабалђ на усвајање, а након тога и званично објављивање документа на интернет страници Општине.

Слика 2. Процес израде ЛАП-а за младе

ОПШТИНА ЖАБАЉ И МЛАДИ У ОПШТИНИ ЖАБАЉ

Географски положај и природни ресурси

Општина Жабалђ налази се у Аутономној покрајини Војводини (АПВ), у Јужнобачком округу и чине је четири насељена места: Жабалђ, Чуруг, Ђурђево и Госпођинци. Општину Жабалђ одликује веома повољан географски положај у плодној бачкој равници, на удаљености 25 километара (km) од Новог Сада, 25 km од Зрењанина и 90 km од Београда, као значајних територијалних центара.

Општина Жабалђ припада трећој групи развијености, чији је степен развијености у распону од 60% до 80% републичког просека развијености^{xvii}.

Плодно земљиште представља најзначајнији природни ресурс (пољопривредно земљиште чини 79,77% укупне површине Општине), заједно са богатством водних ресурса (две реке, Тиса и Јегричка) и повољном климом.

Демографија

Према подацима пописа из 2022. године у општини Жабалђ живи 23.853 становника, 11.973 мушкараца и 11.880 жена. Уколико се упореде подаци пописа

из 2011. године када је општина Жабаљ имала 26.134 становника, може се видети да се у периоду између два пописа у општини Жабаљ смањио број становника за 8,73%.

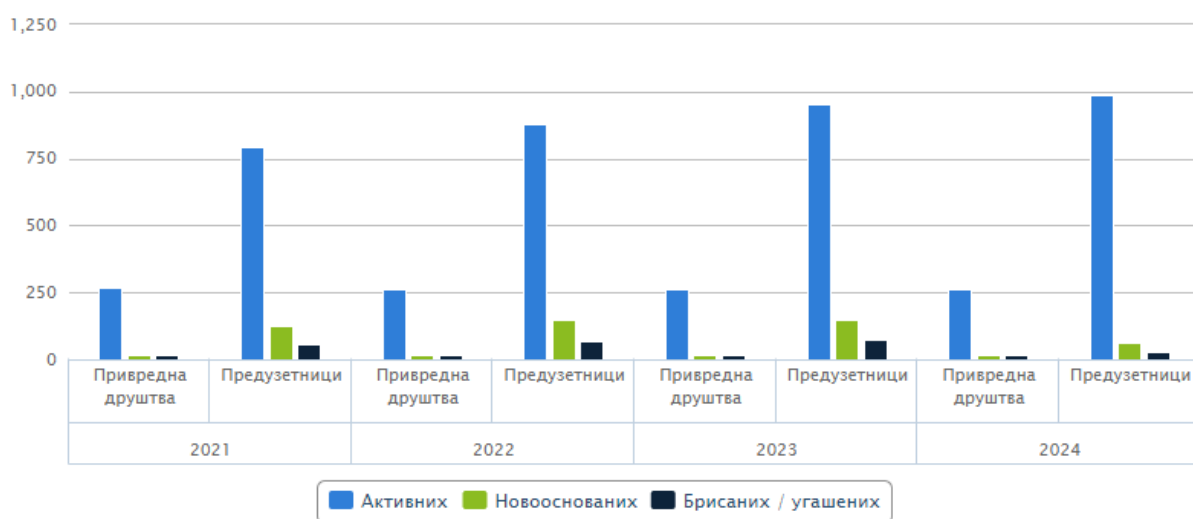
Младих, односно становника узраста 15-30 година, има 4.277 (2.252 мушкараца и 2.025 жена), што значи да млади чине 17,93% од укупног броја становника општине Жабаљ.

Просечна старост становника у општини Жабаљ, према подацима Републичког завода за статистику (РЗС), је 41,1 година (39,8 за мушкарце и 42,5 година за жене), док је на нивоу РС просечна старост 43,8 година (42,4 године за мушкарце и 45,2 године за жене).

Стопа природног прираштаја је негативна и износи -3, што ипак представља бољу ситуацију у односу на стопу на републичком нивоу (-5,4).^{xviii} Индекс старења за општину Жабаљ износи 109,3, што је ниже у односу на републички ниво (149,7).^{xix}

Економија

Према подацима Агенције за привредне регистре (АПР) за период 2021-2024. године (закључно са 30.6.2024. године) може се видети да је број привредних друштава у општини Жабаљ стабилан, док је број предузетника у порасту.

Слика 3. Број привредних друштава и предузетника по годинама (2021-2024.)^{xx}

Такође, подаци из истог извора показују да је број запослених у периоду 2021-2023. године у сталном порасту, те је број запослених 2023. године у односу на 2021. годину порастао за 4,55%.

Уколико се упореде статистички подаци АПР и Републичког завода за статистику (РЗС), може се видети да су просечне нето зараде су у општини Жабаљ

у периоду 2021-2023. године у сталном порасту, али ипак остају испод републичког просека за нешто више од 20%.

Просечна нето зарада	2021	2022	2023	2024
Општина Жабаљ	52.191	59.414	68.216	-
Република Србија	65.864	74.933	86.007	-
% заостатка у односу на републички ниво	20,76%	20,71%	20,69%	-
Број незапослених	1.324	1.115	1.008	895

Табела 1. Просечне нето зараде и незапосленост по годинамаххи

Незапосленост у општини Жабаљ је у периоду 2021-2024. године у сталном паду, те уколико се упореде подаци из 2021. и 2024. године (закључно са 30.9.2024. године) може се видети да је регистрована незапосленост нижа за 32,40%.

Према подацима РЗС, у 2022. години учешће запослених старости 15-29 година у укупној запослености у општини Жабаљ износила је 21,2%, док је у Општини у датом периоду било 322 запослена на 1.000 становника.^{xxii}

Новији подаци Националне службе за запошљавање (НСЗ) показују да је у септембру 2024. године на евиденцији ове институције у општини Жабаљ било регистровано укупно 895 лица, од чега 479 жена, док је новопријављених лица на евиденцију било 88 (38 жена), а са евиденције запослено 6 лица (1 жена).^{xxiii}

Према подацима локалне филијале НСЗ (филијала Жабаљ) незапослених младих има 82, од чега 37 жена, односно млади чине 9,16% од укупног броја незапослених. Са друге стране, незапослених младих жена има 7,72% у односу на укупан број незапослених жена на територији општине Жабаљ. Подаци о стручној спреми незапослених из скупине младих се не воде засебно, те није могуће утврдити образовни профил младе незапослене особе.

Образовање

Прегледом доступних података може се утврдити да у Општини преовлађује становништво са средњим образовањем (58,36%), док је значајно присутно становништво са основним нивоом образовања (22,15%) и непотпуним основним образовањем (7,16%). Удео становништва са вишим (2,56%) и високим образовањем (6,78%) доста је низак.

Без школске спреме у општини Жабаљ има 535 становника (73,59% од овог броја чине жене), док је за 60 становника образовни статус непознат. Према подацима РЗС-а од укупног броја неписмених у општини Жабаљ (262 становника), 10,67% чине особе из категорије узраста 15-34 године, односно млади.

Школска спрема	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
Укупно	19.773	534	1.415	4.379	11.539	506	1.340	60
Мушко	9.849	141	536	2.013	6.407	207	522	23
Женско	9.924	393	879	2.366	5.132	299	818	37

Табела 2. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу^{xxiv}

По питању компјутерске писмености становништва старијег од 15 година у општини Жабаљ преовлађују компјутерски писмена лица (6.543) и лица која делимично познају рад на рачунару (8.007). Са друге стране, постоји значајан проценат оних који се изјашњавају као компјутерски неписмена лица (26,05%), од чега 69,03% живи у руралним насељима.^{xxv}

У општини Жабаљ настава се обавља на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу, док установа вишег и високог образовања у општини Жабаљ нема. Предшколско образовање реализује Предшколска установа „Детињство” Жабаљ, док се основношколско образовање одвија у четири основне школе, односно у сваком насељеном месту Општине постоји матична установа основног образовања.

На територији општине Жабаљ, постоји једна средња школа са различитим четворогодишњим и трогодишњим смеровима. Због непостојања одређених специјалистичких смерова који су веома тражени данас, одређени број деце похађа средње школе у Новом Саду или Зрењанину.

Тип насеља	Укупно	У оквиру исте општине	У другој општини исте области	У другој области
Укупно	1.154	210	871	73
Градска насеља	330	2	293	35
Остала насеља	824	208	578	38

Табела 3. Дневне миграције ученика/студената према полу^{xxvi}

На територији општине Жабаљ не постоје специјализоване образовне установе које пружају услуге образовања особама са посебним потребама.

Социјална и здравствена заштита

Социјална заштита

Социјална заштита у општини Жабаљ спроводи се кроз услуге Центра за социјални рад (ЦСР). Подаци ове установе из 2024. године, показују да лица старости 15 до 30 година, на евиденцији ЦСР према броју и услугама тренутно има:

- 15 корисника једнократне новчане помоћи

- 25 корисника новчане социјалне помоћи
- 13 корисника права на месечну карту у циљу школовања (током целе школске године - из породица корисника социјалне помоћи)
- 17 корисника права на месечну карту у циљу школовања (током три месеца - по процени ЦСР)
- 17 корисника права на додатак за помоћ и негу другог лица
- 20 корисника права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица

ЦСР, у оквиру својих надлежности, одлучује и о праву на смештај у прихватилишту за децу при Центру за социјални рад Града Новог Сада, као и о упућивања жртава насиља у сигурну женску кућу, такође при Центру за социјални рад Града Новог Сада, с тим да у 2024. години није било корисника тих услуга.

Уједно, ЦСР у складу са законом, пружа услуге процене потреба и снага корисника (укључујући и младе) и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите. Током 2023. године на евиденцији Центра је било 119 корисника услуга и права који се у ЦСР воде као млади што према категоризацији којом се води ЦСР представља младе узраста 18-25 година.

У наредном периоду ЦСР није планирао увођење нових услуга за категорију младих.

Здравствена заштита

Примарна здравствена заштита у општини Жабалј спроводи се у оквиру Дома здравља Жабалј (ДЗЖ) који пружа услуге кроз рад 8 служби: Служба за здравствену заштиту одраслих становника са медицином рада и кућним лечењем, Служба за хитну медицинску помоћ са санитетским транспортом, Служба за здравствену заштиту деце, школске деце и жена са поливалентном патронажом, Служба за стоматолошку здравствену заштиту, Служба за радиолошку, лабораторијску и другу дијагностику, Служба за специјалистичко-консултативну делатност, Служба за фармацеутску делатност- Апотека и Служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге послове.

На основу доступних података, у општини Жабалј, када је реч о педијатрији (лечење пацијената до 18 година), постоји пет лекара од којих су три завршила специјализацију, док су за два лекара додељене додатне специјализације. За старосну групу 18-29 година, организација рада по насељеним местима је следећа: у Жабљу ради четири лекара, у Ђурђевоу два, у Госпођинцима два, док је у Чуругу доступно укупно шест лекара. Пацијенти могу да се јаве лекарима у две смене у насељеним местима Жабалј, Ђурђево и Госпођинци, док је у Чуругу здравствена заштита доступна 24 сата дневно.

Подаци о броју превентивних прегледа остали су недоступни у време писања ЛАП-а за младе. Са друге стране, подаци о броју пацијената узраста 15-29 година показују да је од почетка вакцинације против обољења изазваних хуманим

папилома вирусима (ХПВ), вакцинисано укупно 156 жена и 28 мушкараца, односно 7,70% жена од укупног броја жена из старосне групе 15-19, тј. 1,24% мушкараца из исте старосне групе.

Култура

У општини Жабалъ делују следеће културне установе: Општинска народна библиотека (ОНБ) „Вељко Петровић” са књижницама и читаоницама у Жабљу, Чуругу, Ђурђеви и Госпођинцима и фондом од укупно 60.000 књига, као и Завичајна збирка Жабалъ.

ОНБ „Вељко Петровић” Жабалъ је у жабалској општини од самих зачетака маркирана као установа која је имала бројна задужења на пољу културног рада у начелу: забавних, уметничких и образовних активности. Ова установа представља један активан и отворен простор за разноврсне садржаје уметности и стваралаштва свих генерација како би се омогућило повезивање наслеђа са модерним и данас потребним формама израза у култури.

ОНБ је простор (како у централној згради у Жабљу, тако и у огранцима у осталим насељима Општине, укључујући мултифункционалне сале) са капацитетом организовања свих потребних активности. Простор који је модуларан, естетски више него пријемчив, удобан и безбедан.

У досадашњем раду библиотеке, у правцу културних делатности, поред редовних радионичарских активности са децом основношколског и предшколског узраста, организоване су бројне представе за децу, филмске вечери, као и манифестације које прате важне датуме на националном нивоу: међународни дани детета, дечија недеља, итд. Овакве активности су спровођене на нивоу Општине и омогућиле су деци да библиотеку доживе као простор за слободно изражавање својих талената и креативности.

Свакако, треба издвојити и традиционалну манифестацију од изузетног значаја, а то је Смотра рецитатора која се на годишњем нивоу. С обзиром на то да је кроз радионице, музичку секцију ОНБ и школу писања ОНБ испраћено посебно истакнуто интересовање деце за поједине активности, у плану је још интензивније спровођење креативних радионица које укључују развијање ликовних, литерарних, музичких и других вештина везаних за игру и уметнички израз.

Такође, у плану је и оснивање драмске секције на неколико места у Општини која би под покровитељством Општине и библиотеке очувала позоришну традицију у Жабљу.

Са друге стране, велики напор је уложен у организовање активности прилагођених средњошколској омладини, у чему је значајну улогу одиграла сарадња са средњом школом „22. октобар” из Жабља. Основ ове сарадње представља протокол о спровођењу наставне праксе у библиотеци са циљем

проширивања основних знања и стицања шире свести о наслеђу важном за развој туристичких потенцијала Општине. Ова иницијатива створила је темељ да се у оквиру установе оснује Омладински клуб ОНБ који функционише у оквиру бројних секција које су чланови клуба сами иницирали (спортска секција, литерарна секција, добротворна секција, итд.) Оснивањем клуба се отворио још шири простор за укључивање омладине у рад установе.

Укупно узев, све активности ОНБ биле су и остаће усмерене ка повезивању културно-историјских вредности наслеђа са модерним изразом у уметности и стваралаштву, при чему ће у будућности посебан акценат бити стављен на аудио-визуелне пројекте (филмове, изложбене поставке о значајним личностима) као и на позоришну делатност, на општу корист заједнице, а са посебним акцентом на младе.

Узимајући у обзир историјски контекст и претходно речено, може се констатовати да је културно наслеђе општине Жабалъ изузетно богато. У складу са тим, на подручју општине Жабалъ заступљене су различите области културног стваралаштва: фолклорно и народно стваралаштво, ликовно и драмско стваралаштво, филм и фотографија, књижевно стваралаштво и сл.

Најзаступљеније културне манифестације у општини су: концерти културно уметничких друштава, концерти певачких група (хорова), промоције књига, изложбе слика, ликовне колоније, фестивал филма и фотографије.

Спорт

У општини Жабалъ активно делује Спортски савез општине Жабалъ (ССОЖ) који је основан 03.03.2009. године. Спортски Савез обавља задатке који су од заједничког интереса за спорт и користи за његово чланство, а нарочито:

- ❖ Заступа заједничке интересе чланова Спортског Савеза
- ❖ Учествује у обезбеђивању услова за развој спорта у спортским гранама које негују чланови Савеза
- ❖ Организује и пружа стручну помоћ својим члановима
- ❖ Организује иновацију знања кадрова у члановима Савеза, посебно стручних кадрова
- ❖ Ради на јачању спортског морала и спортског духа
- ❖ Подстиче рад својих чланова
- ❖ Остварује спортску сарадњу у земљи и иностранству
- ❖ Обезбеђује и организује функционисање јединственог информационог система
- ❖ Афирмише школски и рекреативни спорт
- ❖ Усклађује програме чланова Савеза који се финансирају из буџета Општине Жабалъ.

Спортски савез општине Жабалъ члан је Спортског савеза Србије и Спортског савеза Војводине. Спортски Савез општине Жабалъ је један од најактивнијих спортских савеза на територији Републике Србије, чије нормативно уређење, функционисање и рад на терену су на завидном нивоу.

ССОЖ, као и национална стратегија спорта, има 4 приоритета у свом раду а то су:

- ❖ Врхунски спорт
- ❖ Школски спорт
- ❖ Спортска инфраструктура и
- ❖ Рекреативни спорт.

Са друге стране, поред активног ССОЖ и постојања солидне инфраструктуре за спорт, у оквиру анкете која је спроведена међу младима општине Жабалъ, као највећи недостатак у области спорта наведен је недостатак затворених кошаркашких терена који би били доступни свима за коришћење, као и недостатак базена.

ИСТРАЖИВАЊЕ ЈАВНОГ МНЕЊА- РЕЗУЛТАТИ АНКЕТА ЗА МЛАДЕ У ОПШТИНИ ЖАБАЉ

У оквиру процеса израде ЛАП-а за младе креирана је анкета за младе становнике и становнице општине Жабалъ. Прикупљени одговори су анализирани и инкорпорирани у дефинисане циљеве, мере и активности што је омогућило да они буду у складу са реалним потребама директне циљне групе, тј. потребама младих у општини Жабалъ.

Анкета је садржала питања затвореног типа из свих области релевантних за младе, као и одељак са отвореним питањима где су млади општине Жабалъ могли да напишу своје предлоге и коментаре за сва питања која евентуално нису била обухваћена упитником.

Упитник су попуниле **73** младе особе са територије општине Жабалъ, што у односу на укупан број младих према попису из **2022.** године чини **1,71%** и не представља висок ниво учешћа младих у креирању локалне политике.

Овај податак показује да је потребно радити на већој ангажованости младих у креирању локалних политика, како би учешће и допринос младих у процесу развоја локалних политика био већи, односно како би политике које се тичу ове циљне групе биле усклађене са њиховим стварним потребама и како би допринеле развоју и побољшању положаја младих на локалном нивоу.

Према прикупљеним одговорима, највећи број испитаника припада старосној категорији **15-19** година (**93,2%**), док **5,5%** од укупног броја испитаника има **25-**

30 година. Упитник су у највећем случају попуниле особе женског пола (57,5%), док проценат испитаника мушког пола износи 42,5%.

Што се тиме места и типа становања, највећи број испитаника живи са породицом, односно у породичној кући или стану (87,7%) у насељеном месту Жабалъ (68,5%), док 31,5% живи у осталим насељеним местима општине Жабалъ. Највећи број испитаника (82,2%) је путовао у иностранство.

По питању образовања највећи број испитаника је одговорио да тренутно похађа установе средњошколског образовања (92,2%), те да 42,5% путује ради школовања у друго насељено место. У вези са тим, највећи број испитаника који путује у друго место ради образовања је незадовољан мрежом линија и бројем полазака у оквиру јавног превоза, те је 69,1% испитаника услугама превоза дало оцену 1-5, док је оцену 10, као највишу оцену и израз потпуног задовољства пружном услугом, дало 12,7% испитаника.

У делу упитника који се бавио проценом сопствених компетенција, знања и вештина испитаници су дали слеће одговоре:

- 4,4% испитаника је навело да не говори и не служи се ни једним страним језиком, док је 94,5% навело да говори, чита и пише енглески језик.
- 100% испитаника има приступ интернету у своме дому
- 82,2% испитаника има компјутер, лап топ, односно таблет код куће.

На скали од 1-5 највећи број испитаника ниво личне компјутерске писмености оцењује са 4 (42,5%), док је највећу оцену на скали, оцену пет обележило 32,9% испитаника.

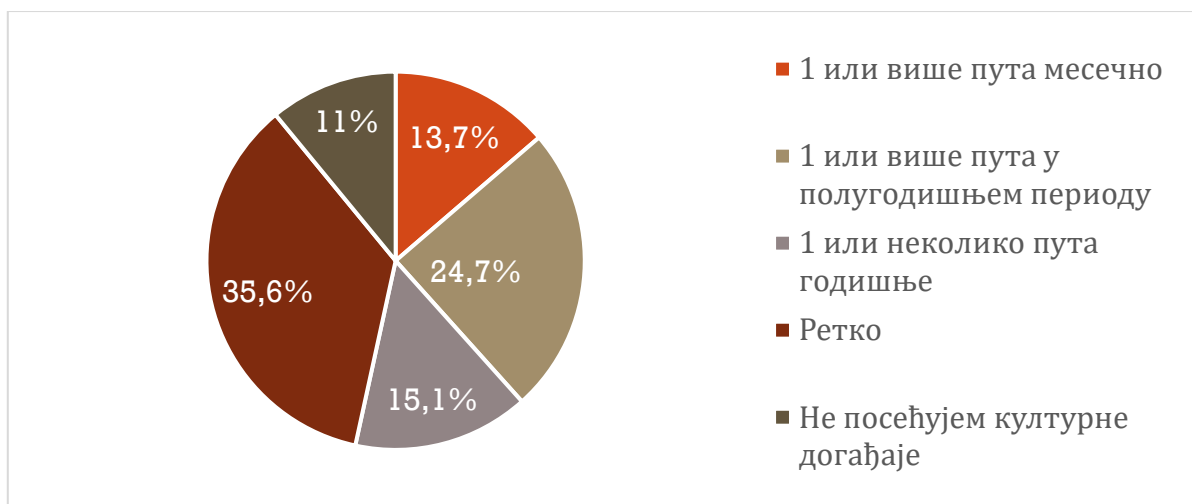
Као основно средство информисања млади наводе друштвене мреже (78,1%) и интернет портале (20,5%).

Даље, 69,9% младих који су учествовали у истраживању бави се спортом, а 57% је задовољно спортском инфраструктуром у општини Жабалъ.

Здравље редовно проверава 69,9%, а срећно се осећа 57,%% младих, док велики проценат наводи да је под стресом (42,5%).

По питању учесталости посећивања културних догађаја, 35,6% младих је навело да ретко, односно 11% да никада не посећују културне догађаје (биоскоп, концерте, позориште, изложбе), док 13,7% младих то чини једном или више пута месечно.

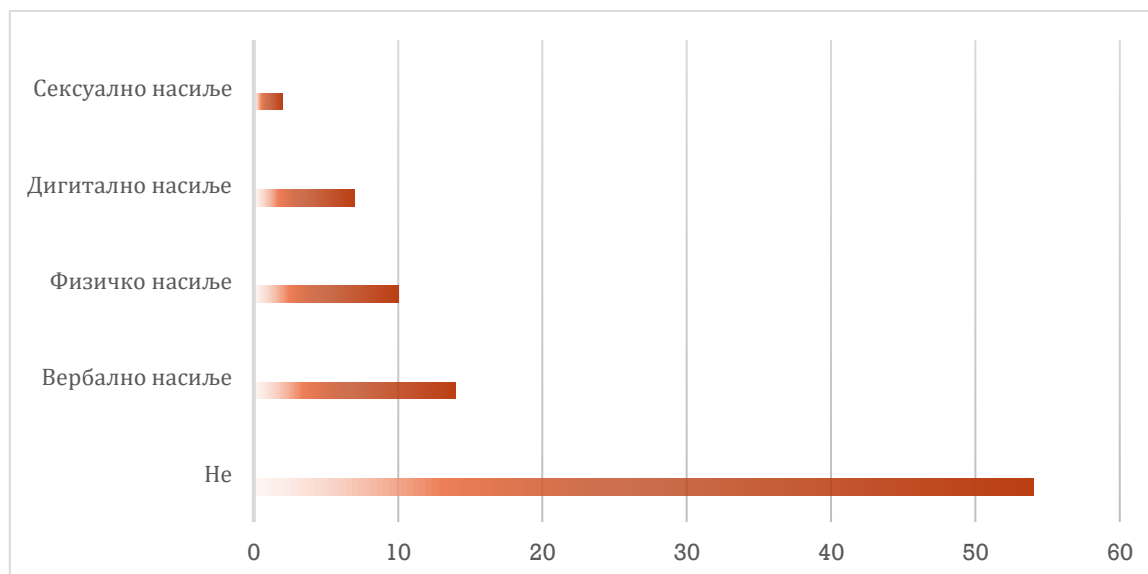
Такође, 65,8% младих је навело да нису задовољни културном понудом и бројем културних дешавања за младе у општини Жабалъ, док 28,8% процената сматра да је културна понуда и број културних дешавања задовољавајућ.

Слика 4. Колико често посећујете културне догађаје (биоскоп, концерти, позориште, изложбе)?

Што се тиче безбедности младих, највећи број је навео да нису доживели насиље (74%) и дискриминацију (68,5%). Међутим, одређен број младих јесте био изложен насиљу и дискриминацији.

У складу са тим, следећи графикони показују са којим обликом насиља и дискриминације и у ком проценту се млади из Општине најчешће суочавају.

Слика 5. Изложеност младих насиљу

Одговори показују да је највећи број младих претрпео физичко (13,7%) и вербално насиље (19,2%), док је најчешћи облик дискриминације везан за дискриминацију на основу личне карактеристике и дискриминацију на основу верске, етничке, националне припадности.

Слика 6. Изложеност младих дискриминацији

Одговори младих којим оцењују задовољство постојећим механизмима заштите и уклањања узрока насиља, тј. дискриминације, показују да је потребно унапређење у овој области, пошто највећи број испитаника даје оцену 1 (39,7%) на скали 1-5. Са друге стране, 21,9% испитаника је задовољно постојећим механизмима, те их оцењују са 5 (17,8%), тј. оценом 4 (4,1%).

По питању друштвеног ангажовања одговори показују да млади у општини Жабалъ нису ангажовани ни на једном пољу, што показује следећи графикон:

Слика 7. Друштвено ангажовање младих

Ови подаци указују на потребу већег рада на јачању мотивације и активацији младих у локалној заједници у свим формама друштвеног деловања.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗА МЛАДЕ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

Канцеларија за младе (КЗМ) општине Жабалъ представља битну тачку за развој и подршку младих у локалној заједници, те у склопу КЗМ постоји и посебна просторија намењена младима која служи као простор за спровођење активности у оквиру политике за младе на локалном нивоу. У овом простору редовно се организују разноврсна предавања, обуке, радионице и друге активности усмерене ка унапређењу вештина, знања и друштвене укључености младих. У Канцеларији за младе ангажована је једна особа.

Поштујући члан 17. Закона о младима РС, у општини Жабалъ је 2022. године формиран Савет за младе. Задатак овог тела јесте усклађивање активности у вези са остваривањем омладинске политике на територији Општине. Савет за младе општине Жабалъ броји два члана.

Подаци Јединствене евиденције удружења младих^{xxvii}, показују да у општини Жабалъ делују два удружења: Омладински клуб општине Жабалъ и **Frogville Fest**.

Омладински клуб општине Жабалъ основан је 2015. године од стране општине Жабалъ и делује у области заштите омладине, рада са младима и усавршавања младих. Овај клуб функционише као независно удружење грађана, пружајући младима додатне прилике за окупљање, сарадњу и реализацију сопствених идеја.

Frogville Fest основан је 2012. године и делује у области музичког стваралаштва. Као циљ удружења наведено је подстицање и промовисање музичког стваралаштва међу младима, повећање видљивости и ауторских дела младих, подстицање и оспособљавање младих за покретање самосталних музичких пројеката.

На основу претходно наведеног, може се закључити да тренутни систем пружа основу за јачање потенцијала младих уз могућност даљег унапређења и проширења активности које се спроводе за младе.

ЛАП за младе општине Жабалъ 2017-2019. године

Последњи плански документ из области омладинске политике у општини Жабалъ био је Локални акциони план за младе општине Жабалъ за период 2017-2019. године. Иако је овај документ израђен пре усвајања Закона о планском систему Републике Србије садржао је већину обавезних елемената које поменути Закон прописује за ову врсту докумената јавне политике:

- ❖ Документ је садржао анализу тренутног стања.
- ❖ Дефинисана је визија.
- ❖ У оквиру документа дефинисана су три стратешка приоритета, као и пет локалних приоритета који се могу подвести под специфичне циљеве.

Такође, наведене су предложене активности за сваки од пет локалних приоритета.

- ❖ Као недостатак може се навести непостојање дефинисаних мера. Ипак, са друге стране, позитиван аспект је што документ садржи одељак у коме су утврђени стандарди рада локалне канцеларије за младе са дефинисаним индикаторима.
- ❖ На крају документа израђен је годишњи план активности, за прву годину важења ЛАП-а за младе 2017-2019, који укључује очекиване резултате, дефинисане индикаторе, одговорне за реализацију, неопходна финансијска средства, док је за наредне две године приложена пројекција активности.
- ❖ Недостатак је, такође, изостанак дефинисања институционалног оквира за праћење спровођења, вредновање учинака и извештавање о спроведеним мерама, постигнутим циљевима и учинцима, с тим да је план спровођења предвиђен документом. Недостатак оквира за праћење онемогућава утврђивање степена реализованих предложених мера и активности, односно остварења постављених циљева.

Буџет за младе

У програмском буџету за 2022. годину општине Жабал, буџет за младе обједињен је са буџетом за спорт (Програмска активност 1301- Развој спорта и омладине). Прегледом буџетских линија које су укључене у ову програмску категорију може се закључити да је највећи део извршених средстава у оквиру наведене програмске активности реализован у области развоја спорта (95,50%), док реализована средства за младе чине 4,50%.

Подаци показују да се ситуација у 2023. години променила мало у корист младих, те је проценат извршених средстава за развој спорта износио 87,42%, док је проценат за младе порастао на 12,58%.

Подаци за 2024. годину показују да средства опредељена за Програмску активност 1301- Развој спорта и омладине чине 1,04% од укупног буџета, што показује смањење опредељених средстава за ову област у локалном буџету.

Година	Удео буџета за програмску активност- Развој спорта и омладине у укупном буџету (извршена средства)	Удео буџета за младе у укупном буџету
2022	1,60%	0,072%
2023	2,15%	0,27%
2024	1,44%	0,75%

Табела 4. Буџет за младе на локалном нивоу период 2022-2024. године

Са друге стране, уколико се погледа буџет АПВ, подаци показују да је у 2024. години од укупних средстава за омладинску политику издвојено 0,04%, док на републичком нивоу тај проценат износи 0,03%.

Такође, уколико се погледа буџет министарства/секретаријата који су надлежни за омладинску политику може се видети да су издвајања за омладинску политику на републичком нивоу у порасту након 2021. године, док на покрајинском нивоу имају константу.

Година	2020	2021	2022	2023	2024
Министарство омладине и спорта /Министарство туризма и омладине	5,2%	7,4%	19,6%	13,35%	-
Покрајински секретаријат за спорт и омладину (ПССО)	6%	6,5%	8,4%	6,1%	6,3%

Табела 5. Буџетска издвајања за омладинску политику надлежних органа на републичком и покрајинском нивоу^{xxviii}

ВИЗИЈА

Млади су активни и равноправни учесници у свим областима друштвеној живој, који уз подршку друштва у њихуносни развијају своје потенцијале и доприносе личном и друштвеном развоју и добробити^{xxix}

ЦИЉЕВИ И МЕРЕ ЛАП-А

У оквиру израде ЛАП-а за младе, а након извршених анализа и у складу са могућностима и надлежностима општине Жабал, дефинисан је један општи и три посебна циља:

Општи циљ: Унапређен квалитет живота младих

(Општи циљ је преузет из Стратегије за младе у РС 2023. до 2030. године)

Посебни циљ 1. Унапређење квалитета и могућности стицања знања и компетенција младих за даље образовање и иступање на тржиште рада

Мера 1.1. Обезбеђивање равноправног приступа образовању за све, уз финансијске подстицаје за талентоване и надарене младе људе

Мера 1.2. Подстицање неформалног образовања, личног развоја, као и знања и компетенција за запошљавање и самозапошљавање младих

Посебни циљ 2. Унапређење услова живота младих у локалној заједници

Мера 2.1. Унапређење приступа и доступности здравствених у социјалних услуга за младе

Мера 2.2. Стварање разноврсније културне понуде за младе

Мера 2.3. Унапређење услова за бављење спортом за младе

Мера 2.4. Стварање безбедног друштва за младе

Посебни циљ 3. Унапређење локалних механизма омладинске политике, активизма и активног учешћа младих у друштву

Мера 3.1. Стварање функционалног институционалног оквира за креирање и спровођење политике за младе

Мера 3.2. Подстицање активизма и друштвеног ангажовања младих

У оквиру посебних циљева дефинисане су и предложене мере и активности које треба да допринесу достизању циљева, односно, унапређењу положаја младих у Општини.

Спровођење мера и активности подразумева сарадњу и укључивање свих заинтересованих страна и релевантних актера омладинске политике на локалном нивоу, уз партнерство и подршку виших организационих нивоа (покрајински и републички ниво), где је то неопходно и кључно за успешну реализацију ЛАП-а.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ЦИЉЕВА И МЕРА

<i>Документ јавне политике:</i>		<i>Локални акциони план за младе општине Жабаљ за период 2025-2027.</i>				
<i>Општи циљ:</i>		<i>Унапређен квалитет живота младих</i>				
<i>Општи циљ је преузет из Стратегије за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године</i>						
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабаљ</i>						
<i>Показатељи на нивоу циљева (показатељи ефеката)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност</i>	<i>Последња година важења ЛАП-а</i>
Стопа незапослености младих	Процент	Извештај о реализацији ЛАП-а	9,16%	2024.	<7%	2027.
Удео младих који учествују у активностима омладинске политике у укупном броју младих	Процент	Извештај о реализацији ЛАП-а	Непознато	2024.	>80%	2027.

<i>Посебан циљ 1. Унапређење квалитета и могућности стицања знања и компетенција младих за даље образовање и уступање на тржиште рада</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабал</i>							
<i>Показатељи на нивоу циља (показатељи исхода)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Доступност образовања за младе	Делимично/ У потпуности	Извештај о реализацији ЛАП-а	У потпуности	2024.	У потпуности	У потпуности	У потпуности
Удео младих у укупном броју младих који су информисани/похађали програме обуке из области неформалног образовања	%	Извештај о реализацији ЛАП-а	Непознато	2024.	5%	10%	20%

<i>Мера 1.1. Обезбеђивање равноправног приступа образовању за све, уз финансијске подстицаје за талентоване и надарене младе људе</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабал</i>							
<i>Период спровођења: 2025-2027.</i>				<i>Тип мере: подстицајна и информативно-едукативна</i>			
<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број додељених стипендија	Број	Извештај Општинске управе (ОУ)	30	2024.	30	31	32
Број регресираних трошкова превоза за ученике/студенте	Број	Извештај ОУ	494	2024.	495	496	497
Број организованих представљања установа	Број	Извештај КЗМ	0	2024.	1	3	4

средњошколског и високог образовања

Назив активности	Одговорни за спровођење активности	Партнери у спровођењу активности	Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)	Потребна средства и извори финансирања
A1.1.1. Додељивање стипендија за талентоване и надарене ученике и студенте који су на националним и међународним такмичењима освојили одличне резултате	ОУ	-	Континуирано (2025-2027)	Средства се опредељују сваке године у програмском буџету ЈЛС
A1.1.2. Регресирање трошкова превоза за ученике/студенте	ОУ	-	Континуирано (2025-2027)	Средства се опредељују сваке године у програмском буџету ЈЛС
A1.1.3. Организовање представљања „дана отворених врата” установа образовања за будуће студенте	КЗМ	Установе високог образовања	Континуирано (2025-2027)	Ресурси КЗМ

Мера 1.2. Подстицање неформалног образовања, личног развоја, као и знања и компетенција за запошљавање и samozapoшљавање младих

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабалъ

Период спровођења: 2025-2027.

Тип мере: информативно-едукативна

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност (2025.)	Циљана вредност (2026.)	Циљана вредност (2027.)
Смањен број незапослених младих	Број	Извештај НСЗ	82	2024.	78	75	70
Број обука из сфере неформалног образовања за младе	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	Непознато	2024.	8	10	12

Број одржаних промоција	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	0	2024.	4	5	6
Број пружених саветодавних услуга за започињање сопственог пословања	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	Нема података	2024.	5	6	8
Број младих који су прошли програме каријерног вођења	Број	Извештај НСЗ	Нема података	2024.	4	7	8

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
A1.2.1. Организовање обука из области започињања и вођења пословања	КЗМ	НСЗ, ПРАБ	Континуирано (2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ активности партнерских институција/организација
A1.2.2. Реализовање обука из области неформалног образовања за младе (писање CV-а, дигитална писменост и информатичка писменост, итд.)	КЗМ	ПРАБ, НВО (невладине организације)	Континуирано 2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ активности партнерских институција/организација/ Екстерни извори финансирања
A1.2.3. Промоција концепта и програма неформалног образовања и целоживотног учења	КЗМ	НВО	Континуирано (2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ активности партнерских институција/организација/ Екстерни извори финансирања

A1.2.4. Промоција и организовање обука за преквалификацију/ доквалификацију	КЗМ	НСЗ, ЕЦПД	Континуирано (2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ активности партнерских институција/организација
A1.2.5. Спровођење програма каријерног саветовања младих	КЗМ	НСЗ	Континуирано (2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ активности партнерских институција/организација
A1.2.6. Промовисање програма предузетништва и доступних конкурса за започињање сопственог пословања са акцентом на женско предузетништво	КЗМ	НСЗ, ПРАБ	Континуирано (2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ активности партнерских институција/организација
A1.2.7. Пружање саветодавних услуга младима у области започињања сопственог пословања	ОУ	НСЗ, ПРАБ	Континуирано (2025-2027)	Активност се спроводи у оквиру постојећих програма/ партнерских институција/организација

Посебни циљ 2. Унапређење услова живота младих у локалној заједници

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабаљ

<i>Показатељи на нивоу циља (показатељи исхода)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Процент младих који редовно проверавају своје здравље	Процент	Извештај о реализацији ЛАП-а	69,9%	2024.	75%	>75%	>80%
Процент младих који су задовољни културном понудом у Општини	Процент	Извештај о реализацији ЛАП-а	28,8%	2024.	>35%	>40%	>45%

Процент младих који се баве спортом	Процент	Извештај о реализацији ЛАП-а	69,9%	2024.	>70%	>75%	>75%
Процент младих који се осећају безбедно у заједници	Процент	Извештај о реализацији ЛАП-а	Непознато	2024.	80%	85%	90%

<i>Мера 2.1. Унапређење приступа и доступности здравствених у социјалних услуга за младе</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабалъ</i>							
<i>Период спровођења: 2025-2027.</i>				<i>Тип мере: подстицајна и информативно-едукативна</i>			
<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број превентивних прегледа	Број	Извештај ДЗЖ	Нема података	2024.	>10%	>15	>20
Број спроведених информативних јавних кампања из области здравља младих	Број	Извештај ДЗЖ	Нема података	2024.	1	3	4
Број пружалаца услуга бесплатне правне помоћи	Број	Извештај ОУ	1	2024.	1	1	1
Број подржаних социјално угрожених породица чији чланови су млади	Број	Извештај ЦСР	90	2024.	90	91	92

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
A2.1.1. Спровођење превентивних прегледа у области репродуктивног и општег здравља	ДЗЖ	-	Континуирано (2025-2027)	Ресурси ДЗЖ
A2.1.2. Спровођење информативних јавних кампања за подизање свести о важности превентивних прегледа за младе	ДЗЖ	Месне заједнице (МЗ)/Покрајински секретаријат за здравство (ПСЗ)	Континуирано (2025-2027)	Ресурси ДЗЖ/Постојећи програми/ активности партнерских институција/ организација
A2.1.3. Спровођење информативних јавних кампања за подизање свести о важности вакцинације у очувању јавног здравља	ДЗЖ	МЗ/ПСЗ	Континуирано (2025-2027)	Ресурси ДЗЖ/Постојећи програма/ активности партнерских институција/ организација
A2.1.4. Спровођење информативних јавних кампањи о заштити менталног здравља код младих и услугама психолошке подршке	ДЗЖ	МЗ/ПСЗ/НВО	Континуирано (2025-2027)	Ресурси ДЗЖ/Постојећи програми/ активности партнерских институција/ организација/ Екстерни извори финансирања
A2.1.5. Пружање услуга бесплатне правне помоћи.	ЦСР	ОУ	Континуирано (2025-2027)	Ресурси ЦСР/Постојећи програми/ активности партнерских институција/ организација/ Екстерни извори финансирања
A2.1.6. Пружање материјалне подршке социјално угроженим породицама чији су чланови млади	ЦСР	ОУ	Континуирано (2025-2027)	Буџет ЦСР/Буџет ЈЛС

<i>Мера 2.2. Стварање разноврсније културне понуде за младе</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабаљ</i>							
<i>Период спровођења: 2025-2027.</i>				<i>Тип мере: подстицајна и информативно-едукативна</i>			
<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број културних програма за младе	Број	Извештај о реализацији ЛАПРР	Непознато	2024.	5	8	9
Број подржаних НВО и културних организација из области културе	Број	Извештај ОУ	8	2024	8	8	8

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
A2.2.1. Креирање и реализација културних програма за младе	КЗМ	Институције /установе културе/НВО	Континуирано (2025-2027)	Буџет ЈЛС/Ресурси институција/установа културе на локалном нивоу/ Екстерни извори финансирања
A2.2.2. Промоција и подршка стваралаштву младих кроз креирање и реализацију културних програма које развијају млади, односно који се развијају заједно са младима	КЗМ	Институције /установе културе/НВО	Континуирано (2025-2027)	Буџет ЈЛС/Ресурси институција/установа културе на локалном нивоу/ Екстерни извори финансирања
A2.2.3. Финансијска подршка НВО/организацијама ради унапређења разноврсности културне понуде за младе	ОУ	-	Континуирано (2025-2027)	Буџет ЈЛС

<i>Мера 2.3. Унапређење услова за бављење спортом за младе</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабалъ</i>							
<i>Период спровођења: 2025-2027.</i>				<i>Тип мере: подстицајна и информативно-едукативна</i>			
<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број подржаних спортских организација из локалног буџета	Број	Извештај ОУ	Нема података	2024.	21	21	21
Број промотивних активности из области спорта	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	Нема података	2024.	2	4	5
Број изграђених спортских терена и простора за рекреацију	Број	Извештај ОУ	0	2024.	0	0	1

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
A2.3.1. Пружање финансијске подршке за развој омладинског спорта спортским организацијама, удружењима и савезима кроз конкурс за НВО и друге програме	ОУ	-	Континуирано (2025-2027)	Буџет ЈЛС
A2.3.2. Промоција спортских програма и важности бављења спортом и здравих стилова живота	ССОЖ	НВО, ПССО, Министарство спорта (МС)	Континуирано (2025-2027)	Буџет ЈЛС/Постојећи програми партнерских институција/организација/Екстерни извори финансирања

A2.3.3. Изградња спортских терена и простора за рекреацију	ОУ	-	2027.	Буџет ЈЛС/Буџет РС/Екстерни извори финансирања
--	----	---	-------	--

Мера 2.4. Стварање безбедног друштва за младе

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабаљ

Период спровођења: 2025-2027.

Тип мере: подстицајна и информативно-едукативна

<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број информативних јавних кампања о безбедности младих	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	Непознато	2024.	4	5	6

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
A2.4.1. Спровођење информативних јавних кампања за спречавање насиља, родно заснованог насиља и дискриминације за младе	КЗМ	ОУ, НВО, образовне установе/ покрајински и републички органи	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми партнерских институција/ организација/Екстерни извори финансирања
A2.4.2. Спровођење вршњачких едукација за превазилажењу стереотипа и предрасуда и солидарности са дискриминисаним вршњацима, развоју једнакости и толеранцији	КЗМ	ОУ, НВО, образовне установе, покрајински и републички органи	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми партнерских институција/ организација/Екстерни извори финансирања

A2.4.3. Спровођење јавних информативних кампањи о безбедности у саобраћају за младе	КЗМ	ОУ, НВО, образовне установе, полицијска управа, покрајински и републички органи	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми партнерских институција/организација/Екстерни извори финансирања
A2.4.4. Спровођење јавних информативних кампања о превенцији свих облика зависности, превенцији и последицама криминогеног понашања	КЗМ	ОУ, НВО, образовне установе, полицијска управа, покрајински и републички органи	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми партнерских институција/организација/Екстерни извори финансирања

Посебни циљ 3. 6. Унапређење локалних механизма омладинске политике, активизма и активног учешћа младих у друштву

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабалъ

<i>Показатељи на нивоу циља (показатељи исхода)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Успостављени механизми омладинске политике на локалном нивоу	У потпуности	Извештај о реализацији ЛАПРР	У потпуности	2024.	У потпуности	У потпуности	У потпуности
Удео младих који су информисани о програмима мобилности и могућностима друштвеног ангажовања	%	Извештај о реализацији ЛАП-а	Непознато	2024.	15%	20%	30%

<i>Мера 3.1. Стварање функционалног институционалног оквира за креирање и спровођење политике за младе</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабал</i>							
<i>Период спровођења: 2025-2027.</i>				<i>Тип мере: информативно-едукативна</i>			
<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број састанака Савета за младе	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	0	2024.	2	3	3
Број обука које су похађали запослени у КЗМ и представници СЗМ	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	Нема података	2024.	2	4	5
Број партнерстава ОУ, КЗМ и локалних установа/институција самостално и у партнерству са НВО и другим организацијама у области припреме и реализације пројеката за младе	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	1	2024.	2	4	5

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
А3.1.1. Професионално усавршавање запослених у КЗМ и Савета за младе	КЗМ	-	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми обука/ Екстерни извори финансирања
А3.1.2. Успостављање сарадње КЗМ са локалним партнерима и шире у области реализације омладинске политике	ОУ	-	2027.	Ресурси ЈЛС

<i>Мера 3.2. Подстицање активизма и друштвеног ангажовања младих</i>							
<i>Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Општина Жабаљ</i>							
<i>Период спровођења: 2025-2027.</i>				<i>Тип мере: подстицајна и информативно-едукативна</i>			
<i>Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)</i>	<i>Јединица мере</i>	<i>Извор провере</i>	<i>Почетна вредност</i>	<i>Базна година</i>	<i>Циљана вредност (2025.)</i>	<i>Циљана вредност (2026.)</i>	<i>Циљана вредност (2027.)</i>
Број спроведених промотивних догађаја и јавних кампањи о друштвеном ангажовању младих	Број	Извештај ОУ	Нема податка	2024.	1	2	3
Број волонтерских акција у којима су учествовали млади	Број	Извештај о реализацији ЛАП-а	0	2024.	1	3	4

<i>Назив активности</i>	<i>Одговорни за спровођење активности</i>	<i>Партнери у спровођењу активности</i>	<i>Динамика спровођења (или рок за завршетак активности)</i>	<i>Потребна средства и извор финансирања</i>
А3.2.1. Промоција програма и информисање о могућностима за међународну размену и волонтирање младих	КЗМ	НВО	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми партнерских институција/ организација/ Екстерни извори финансирања
А3.2.2. Организовање волонтерских акција које укључују и младе	КЗМ	МЗ	Континуирано (2025-2027)	Ресурси ЈЛС, КЗМ и МЗ
А3.2.3. Спровођење јавних информативних кампања о важности заштите животне средине (ЗЖС) уз подстицање младих да активно учествују у ЗЖС	КЗМ	НВО, институције и организације са покрајинског и републичког нивоа	Континуирано (2025-2027)	Постојећи програми партнерских институција/ организација/ Екстерни извори финансирања

<p>А3.2.4. Организовање инфо дана о могућностима за волонтирање, размене и стипендирање младих</p>	<p>КЗМ</p>	<p>Фондација Темпус, НВО, ПРАБ</p>	<p>Континуирано (2025-2027)</p>	<p>Ресурси КЗМ и партнерских институција</p>
--	------------	------------------------------------	---------------------------------	--

МЕХАНИЗМИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛАП-А И НАЧИН ИЗВЕШТАВАЊА О РЕЗУЛТАТИМА СПРОВОЂЕЊА

Како би мере и активности дефинисане у оквиру ЛАП-а за младе били успешно реализовани и како би се остварили задати циљеви, општина Жабалъ је успоставила институционални оквир за праћење, вредновање и извештавање о реализацији Локалног акционог плана за младе општине Жабалъ 2025-2027. године.

Праћење

Праћење подразумева континуирани процес прикупљања и обраде информација о имплементацији сваке од активности у оквиру дефинисаних мера, као и прикупљање података о остварености конкретних показатеља за постављене циљеве и мере. Одговорност за прикупљање и обраду ових података преузима Канцеларија за младе општине Жабалъ, односно одељење које прати спровођење у складу са надлежностима. Подаци ће бити прикупљани из различитих, релевантних, примарних и секундарних извора.

Вредновање

Вредновање подразумева утврђивање степена промене који је настао спровођењем мера из ЛАП-а за младе 2025-2027. године, као и степен достизања дефинисаних приоритетних циљева. Вредновање ће се спроводити периодично на основу података добијених од руководиоца одељења, органа и организација одговорних за спровођење мера, али и на основу података добијених из званичних статистичких база.

Извештавање

Процес извештавања подразумева две врсте извештаја и то годишњи (периодични) извештаји и трогодишњи (завршни) извештај након периода истека важења документа.

Узимајући у обзир претходно речено, током трајања периода важења ЛАП-а за младе 2025-2027. године, биће израђено укупно 3 извештаја, 2 годишња и 1 завршни.

Како би се извештавање о спровођењу ЛАП-а за младе 2025-2027. године ускладило са процесом извештавања реализације Плана развоја општине Жабалъ 2022-2028. године, предвиђено је да годишњи и завршни извештаји о спровођењу ЛАП-а за младе 2025-2027. године буду израђени најкасније до краја фебруара текуће године за претходну годину.

Канцеларија за младе општине Жабалъ надлежна је за прикупљање, обраду информација и састављање извештаја и информисање релевантних органа и

одељења у општини Жабалъ, као и свих заинтересованих страна и јавности, о напретку, односно евентуалним потешкоћама у реализацији мера и активности дефинисаних у ЛАП-а за младе 2025-2027. године.

Уколико се укаже потреба за спровођењем ревизије, поступак ревизије се врши према истим процедурама које се примењују током процеса израде ЛАП-а за младе 2025-2027. године

У циљу обавештавања јавности о спровођењу докумената јавних политика, извештаји и резултатима спровођења ЛАП-а за младе 2025-2027. године биће редовно објављивани на званичној интернет страници општине Жабалъ у законом прописаним роковима.

СКРАЋЕНИЦЕ

ЛАП- Локани акциони план

РС- Република Србије

ЈЛС- Јединица локалне самоуправе

УН- Уједињене нације

АПВ- Аутономна покрајина Војводина

СО- Скупштина општине

km- Километар

АПР- Агенција за привредне регистре

РЗС- Републички завод за статистику

НСЗ- Национална служба за запошљавање

ЦСР- Центар за социјални рад

ДЗЖ- Дом здравља Жабалъ

ОНБ- Општинска народна библиотека

ХПВ- Хумани папилома вируси

ССОЖ- Спортски савез општине Жабалъ

КЗМ- Канцеларија за младе

ПССО- Покрајински секретаријат за спорт и омладину

ОУ- Општинска управа

РРАБ- Регионална развојна агенција Бачка

НВО- Невладина организација

ЕЦПД- Едукативни центар „Петар Драпшин”

МЗ- Месна заједница

ПСЗ- Покрајински секретаријат за здравство

МС- Министарство спорта

ЗЖС- Заштита животне средине

ЛИСТА СЛИКА

Слика 1. Принципи на којима почива израда ЛАП-а за младе

Слика 2. Процес израде ЛАП-а за младе

Слика 3. Број привредних друштава и предузетника по годинама (2021-2024)

Слика 4. Колико често посећујете културне догађаје (биоскоп, концерти, позориште, изложбе)?

Слика 5. Изложеност младих насиљу

Слика 6. Изложеност младих дискриминацији

Слика 7. Друштвено ангажовање младих

ЛИСТА ТАБЕЛА

Табела 1. Просечне нето зараде и незапосленост по годинама

Табела 2. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу

Табела 3. Дневне миграције ученика/студената према полу

Табела 4. Буџет за младе на локалном нивоу период 2022-2024. године

Табела 5. Буџетска издвајања за омладинску политику надлежних органа на републичком и покрајинском нивоу

Референце

- ¹ „Сл. гласник РС”, бр. 50/2011 и 116/2022- др. закон
- ² „Сл. гласник РС”, бр. 30/2018
- ³ Закон о локалној самоуправи: 129/2007-41, 83/2014-22 (др. закон), 101/2016-9 (др. закон), 47/2018-3, 111/2021-3 (др. закон)
- ⁴ „Службени гласник РС”, бр. 8/2019
- ⁵ <https://www.zabalj.rs/plan-razvoja-opstine-zabalj-za-period-2022-2028-godine/>
- ^{vi} <https://pravno-informacioni-sistem.rs/eli/rep/sgrs/vlada/strategija/2023/9/1/reg>
- ^{vii} chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.un.org/youthenvoy/wp-content/uploads/2018/09/18-00080_UN-Youth-Strategy_Web.pdf
- ^{viii} chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://rm.coe.int/background-document-youth-sector-strategy-2030-english/1680a0bb33
- ^{ix} chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:456:FULL
- ^x chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.planrazvojaapv.rs/wp-content/uploads/2023/06/E_PlanRazvojaAPV2023-2030.pdf
- ^{xi} <https://sio.vojvodina.gov.rs/akcioni-plan-politike-za-mlade-u-ap-vojvodini/>
- ^{xii} chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf
- ^{xiii} Принципи су ближе описани у Стратегији за младе за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године, „Службени гласник РС”, бр. 9/2023)
- ^{xiv} „Сл. гласник РС”, бр. 50/2011 и 116/2022- др. закон
- ^{xv} Бр: 02-62/2024-I, дана 25.9.2024. године
- ^{xvi} 02-22/2022-IV, дана 27.3.2024. године
- ^{xvii} Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе, „Сл. гласник РС”, бр. 104/2014
- ^{xviii} РЗС, <https://data.stat.gov.rs/Home/Result/180304?languageCode=sr-Cyrl>
- ^{xix} Општине и региони у РС, стр. 132
- ^{xx} <https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/>
- ^{xxi} Подаци преузети са АПР, РЗС и НСЗ
- ^{xxii} РЗС, Општине и региони у РС, стр. 138
- ^{xxiii} chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://nsz.gov.rs/filemanager/Files/Dokumenta/Statisti%C4%8Dki%20bilteni/2024/Bilten%20NSZ%20-%20Septembar%202024.pdf

^{xxiv} РЗС, <https://data.stat.gov.rs/Home/Result/3104020401?languageCode=sr-Cyrl>

^{xxv} РЗС, <https://data.stat.gov.rs/Home/Result/3104020403?languageCode=sr-Cyrl>

^{xxvi} РЗС, <https://data.stat.gov.rs/Home/Result/31040211?languageCode=sr-Cyrl>

^{xxvii} Министарство туризма и омладине,

<https://mto.gov.rs/tekst/1265/jedinstvena-evidencija-udruzenja.php>

^{xxviii} Алтернативни извештај о положају младих у Републици Србији, chrome-extension://efaidnbnmnibpcjpcglclefindmkaj/https://koms.rs/wp-content/uploads/2024/08/Alternativni_izvestaj_2024.pdf

^{xxix} Визија је преузета из Стратегије за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године (Сл. гласник РС”, бр. 9/2023)

*Слика са насловне стране преузета са интернет странице: <https://depositphotos.com/>